

KANTONALNI SUD U BIHAĆU

Broj: K-8/97-RZ

Dana, 17.06.1997.godine

Pravosnažno 16.10.1997. godine.

Presudom Vrhovnog suda F BiH broj Kž-384/97 od 16.10.1997. godine prvostepena presuda preinačena u odluci o kazni tako što se optuženi Žerić Ismet osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 7 (sedam) godina.

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmjenjena.

U IME NARODA!

Kantonalni sud u Bihaću u vijeću sastavljenom od sudija: Hakije Mulabegovića kao predsjednika vijeća, Mušić Abdulmedžida kao člana vijeća, sudija porotnika Mašić Ahmeta, Mustafić Smaila i Cinac Emira, kao članova vijeća, uz sudjelovanje daktilografa Nusrete Pašalić, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv Žerić Ismeta zbog krivičnog djela iz čl. 142 st. 1. KZ, rješavajući po optužnici Kantonalnog tužilaštva u Bihaću br. Kt-571/96 od 16.06.1997.godine nakon održanog glavnog, usmenog i javnog pretresa u prisutnosti optuženog, te njegovog branioca advokata Cerić Nazifa iz Bihaća te zamjenika Kantonalnog tužioca u Bihaću Fikrete Džanić, saslušavši konačni prijedlog stranaka dana 17.06.1997.godine donio je:

P R E S U D U

Optuženi ŽERIC ISMET zv. "Gule" sin S. i majke H. rođene P., rođen 20.02.1959. godine u G. općina P., nastanjen u D. P., općina P., ..., državljanin ..., pismen sa završenih 4 razreda osnovne škole, radnik, otac petoro djece, bez imovine, nalazi se u pritvoru od 14.10.1994.godine

K R I V J E

Što je:

U periodu od kraja mjeseca maja do kraja augusta 1992.godine, protivno odredbama čl. 3. st. 1 tač. 1. a) i c) Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata i Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima u logoru O. kod P., kao logoraš stupio u kontakt sa komandantom logora po imenu Ž. i logorskim stražarima Ž. D. i stražarom zv. "D.", pristao da sa njima surađuje na štetu bošnjačkog civilnog stanovništva zatvorenog u ovom logoru, od kojih prima plavi mantil koje nosi u logoru, slobodno se kreće po logoru, sjedi sa stražarima i stavlja se u njihovu službu nanoseći logorašima povrede života i tijela i povrede ličnog dostojanstva i nečovječno postupao pa je tako:

- Iz zloglasne "Bijele kuće" u logoru izvodio logoraše i tukao ih pa je tako izveo logoraša M. R., tukao ga ušicama sjekire po leđima tjerajući ga da prizna ko od logoraša ima pušku, prijeteći mu ubistvom ako ne prizna a po tom od Ž. nepoznatog prezimena uzeo pušku i iz nje ispalio u M. R. dva metka i lišio ga života,

- U kasnim večernjim satima dolazio u spavaonu, budio i naređivao M. S. i drugim logorašima da ustanu, okrenu se po dvojica jedan prema drugom i šamaraju jedan drugog što su ovi i činili,

- Logoraša M. S. i druge tukao hidrauličnim crijevom i gumenom palicom,

- Uzimao od logoraša iz „Bijele kuće“ prstenje, lančiće, satove, kožne jakne, patike i druge vrijednosti,

Dakle, kršio pravila Međunarodnog prava u vrijeme rata protiv civilnog stanovništva,

Čime je počinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. st. 1. KZ SFRJ preuzet kao Zakon RBiH pa se po istom zakonskom propisu

O S U Đ U J E

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 9 (DEVET) GODINA

Po čl. 50. KZ u izrečenu kaznu mu se uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 14.10.1994.godine pa na dalje.

Na osnovu čl. 98. st. 4. ZKP optuženi Žerić Ismet se oslobađa plaćanja troškova krivičnog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Kantonalno tužilaštvo u Bihaću, optužnicom broj Kt-571/96 optužilo je Žerić Ismeta da je počinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. st. 1. KZ SFRJ preuzetog kao Zakona R BiH, na način kako je opisano u izreci ove presude. Na glavnom pretresu dana, 17.06.1997.godine zastupnik optužbe Fikreta Džanić, zamjenik Kantonalnog tužioca izvršila je korekciju činjeničnog opisa u optužnici. U završnoj riječi zastupnik javne optužbe ostala je kod navoda korigovane optužnice i zatražila da se optuženi proglasi krivim za djelo koje mu se stavlja na teret korigovanom optužnicom i da se osudi po zakonu.

U svojoj odbrani u istrazi i na glavnom pretresu, optuženi priznaje da je u periodu od kraja mjeseca maja do kraja avgusta 1992.godine se nalazio u logoru O. kao logoraš, da je bio na pisti logora zajedno sa ostalim logorašima dok je jedan dio logoraša se nalazio po hangarima. Navodi da je bio prinuđen od srpskih stražara u logoru da surađuje, pa je tako utovarivo mrtve logoraše u kamione, sakupljao nakit od logoraša (prstenje, lančiće, satove, kožne jakne, patike i dr. vrijednosti). Priznaje da je dobio od stražara metalnu šipku od armature debljine „osmice“ i gumenu palicu i da je logoraše udarao po leđima i to dvojicu koji nisu pali na zemlju jer ih nije jako udarao. Ističe da nije poznavao komandira logora O. po imenu Ž., a da je stražare zvane „D“ i „D.1“ poznavao iz logora K. u kojem je bio devet dana. Tvrdi da on nije nikada pristao na saradnju sa logorskim stražarima nego je radio što je radio pošto je bio primoran od stražara logora. Nadalje ističe da on nije imao nikakvih privilegija u logoru što se tiče obuće, odjeće, hrane, spavanja i slobodnog kretanja. Posebno je istakao da M. R. kao i

njegovog brata M. S. nije poznavao te da nije tukao M. R. ušicama sjekire po leđima niti je uzeo pušku i ispalio u njega dva metka i na taj način ga lišio života. Tvrdi da on M. S. nije tukao. Priznaje da je zajedno sa logorašem N. otišao u bijelu kuću i prenijeli logorašima da su „D.1“ i „D.“ naredili, da skupe svo zlato, novac i druge dragocjenosti i stave na prozor, ali da on nije uzimao navedene predmete i predavao ih stražarima. Posebno je istakao da on noću nije dizao logoraše te im naređivao da se okrenu jedan prema drugom i da jedan drugog udaraju. Na koncu tvrdi da nikada nije pucao iz vatrenog oružja, a posebno na logoraše za vrijeme boravka u logoru.

Na glavnom pretresu u toku dokaznog postupka, saslušani su svjedoci: S .S., K. I., B. A., Č. S. i M. R.1, pročitani su iskazi svjedoka: M. S., F. V. i B. A.1, po saglasnosti stranaka a iskaz svjedoka S. po službenoj dužnosti u smislu odredbe čl. 333. st. 1. t. 1. ZKP-a. Pročitani je nalaz i mišljenje vještaka ljekara neuropsihijatra dr. Muhameda Šestića te je izvršen uvid u ostali dio spisa.

Kritičkom analizom odbrane optuženog i svih provedenih dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj povezanosti, sud je utvrdio da su tačni navodi u izreci ove presude, pa je i presudio kao naprijed sa slijedećih razloga:

Prije svega, nesporno je da se Žerić Ismet nalazio u logoru O. u vremenskom periodu od konca mjeseca maja do konca avgusta 1992.godine kao logoraš. Također je nesporno da je optuženi postupao protivno odredbama Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata i Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima u logoru O. kod P., stupivši u kontakt sa Ž. D. i kao logoraš stavio se u njihovu službu nanoseći logorašima povrede života i tijela i povrede ličnog dostojanstva i nečovječno postupao te da je optuženi Žerić iz zloglasne Bijele kuće u logoru izvodio logoraše i tukao ih pa je tako izveo logoraša M. R., tukao ga ušicama sjekire po leđima, tjerajući ga da prizna, a zatim od Ž. nepoznatog prezimena uzeo pušku i iz iste ispalio u M. R. dva metka i na taj način ga lišio života. Isto tako nesporno je da je u večernjim satima dolazio u spavaonu budio i naređivao M. S. i drugim logorašima da ustanu, okrenu se po dvojica jedan prema drugom i da šamaraju jedan drugog što su ovi i činili. Isto tako nesporna je i činjenica da je logoraša M. S. i druge tukao hidrauličnim crijevom i gumenom palicom. Uzimao od logoraša iz Bijele kuće prstenje, lančice, satove, kožne jakne, patike i druge vrijednosti.

Sve su ovo nesporne činjenice koje rezultiraju iz djelomičnog priznanja optuženog Žerić Ismeta kao i iz izvedenih dokaza na glavnom pretresu. Naime, optuženi priznaje da je dobio od logorskih stražara metalnu armiranu šipku debljine „osmice“ i gumenu palicu na upotrebu te da je tukao dvojicu logoraša. Međutim, navodi da je ove logoraše tukao lagano tako da od njegovih udaraca nisu padali na zemlju. Ne osporava i činjenicu da je od logoraša skupljao satove, kožne jakne, patike i dr. vrijednosti ali da nije surađivao sa stražarima niti je ubio logoraša M. R.. Tvrdi da nije tukao ni M. S. jer obadvojicu nije uopće poznavao. Brani se da nije imao slobodu kretanja po logoru pa je sud odbranu optuženog Žerić Ismeta odbacio kao netačnu i neistinitu i uperenu na izbjegavanje krivične odgovornosti. Sud je posebno cijenio odbranu optuženog istaknutu po braniocu optuženog da se u radnjama optuženog Žerić Ismeta stiču obilježja krivičnog djela iz čl. 150. KZ SFRJ preuzetog kao Zakona R BiH i da je njegov branjenik postupao surovo sa logorašima pa je i ovu odbranu odbacio kao netačnu jer u radnjama optuženog se ne stiču obilježja krivičnog djela – surovog postupanja sa ranjenicima, bolesnicima i ratnim zarobljenicima jer u konkretnom slučaju se radi o civilnom stanovništvu.

Sud je prihvatio nalaz i mišljenje vještaka neuropsihijatra primarijusa dr. Muhameda

Šestića pa je ovaj nalaz ocijenio kao stručan a vještak je svoj nalaz dovoljno obrazložio i argumentovao tako da ga sud u potpunosti prihvata kao tačan, pa je s toga i prigovor na nalaz vještaka neosnovan. Naime, iz zaključka vještaka ljekara primarijusa dr. Muhameda Šestića proizilazi da djela koja se okrivljenom stavljaju na teret imaju sve elemente voljnih radnji. Kod nedovoljno čvrstih osoba, kod osoba sa slabije izgrađenom moralno-etičkom sferom, određeni pritisci sa strane, naznačene prijetnje i slično, mogu dovesti do izvršenja sličnih radnji, odnosno radnji koje se okrivljenom stavljaju na teret. Ponekad i lična dobit je motiv za izvršenje sličnih radnji. U zaključku se konstatuje da nema ni jednog elementa koji bi uticao sa svijest i svjesnost okrivljenog u toku boravka u logoru. Konstatuje se da je optuženi u vrijeme izvršenje djela ukoliko su učinjena bio u stanju uračunljivosti.

Što se tiče iskaza saslušanih svjedoka na glavnom pretresu kao i svjedoka čiji su iskazi pročitani, treba reći da je neposredni očevidac događaja ubistva M. R., M. S. Naime, iz iskaza ovog svjedoka nedvojbeno proizilazi da je i on uhapšen i zatvoren u logor O. te da su njega i njegovog brata poslali u zloglasnu Bijelu kuću u kojoj su bile četiri sobe. Iz te kuće najviše su ubijani logoraši. Potvrdio je da poznaje dobro optuženog Žerić Ismeta pošto je isti izvodio iz Bijele kuće logoraše i tukao ih. Određeno je potvrdio da je Žerić Ismet izveo njegovog brata rahmetli M. R. i odveo ga iznad Bijele kuće i tamo ga tukao. Navodi da je on u vrijeme kada je njegov brat R. izveden bio premješten u drugu sobu te je bio kraj prozora i vidio je da Ismet tuče njegovog brata ušicama sjekire po leđima, tjerajući ga da prizna ko ima pušku, a njegov brat je govorio da on nema nikakve puške, jer je znao da odmah ubijaju ko prizna da ima pušku. Tvrdi da je vidio kada je optuženi Žerić Ismet otišao do jednog stražara koji se zove Ž., a koji je bio komandant logora i od njega je uzeo pušku te se vratio do njegovog brata i ispalio u njega dva metka tako da ga je ubio na licu mjesta. Nadalje iz iskaza ovog svjedoka nedvojbeno proizilazi da je optuženi izveo jednog logoraša po imenu S. i odveo ga u Crvenu kuću odakle se ovaj više nije vratio. Ovaj svjedok tvrdi da je i njega optuženi tukao hidrauličnim crijevom i da je od logoraša iz Bijele kuće uzimao zlatno prstenje, satove, cipele, a da je znao doći kasno pijan i da ih je natjeravao da se okrenu po dvojica jedan drugome i da se šamaraju. Isto tako iz iskaza ovog svjedoka proizilazi da se postavljao sto na izlazu iz kuhinje kojeg su morali preskakati logoraši, pa ako neko od njih ne preskoči onda ih tuku. Svjedok S. S. tvrdi da je i on bio u logoru i da je iz jedne zloglasne garaže prebačen na pistu nakon 4 do 5 dana i nadao se da će tu biti bolje i lakše. Međutim, na pisti su udarali logoraše, a među onim koji su udarali logoraše zapazio je i logoraša optuženog Žerić Ismeta koji se slobodno kretao po logoru. Tvrdi da je optuženi Žerić postrojivao logoraše i od njih uzimao satove, burme, lančiće, kožne jakne i cipele „alpinke“ te da se optuženi kretao po logoru u plavom mantilu. Po njegovom mišljenju novac od logoraša je optuženi tražio po naredbi stražara. Vidio je da je logoraše optuženi tukao rukama i nogama i da je optuženog prepoznao u T. i to u kasarni i sjetio se da se radi o optuženom Žeriću iz logora. Svjedok M. R. 1 izjavio je da nije upoznao optuženog Žerić Ismeta. Naime, o njemu je samo čuo po čuvenju te da o ponašanju optuženog u logoru ne može ništa reći. Svjedok B. A. navodi da je optuženi Žerić Ismet došao u logor poslije njega i da je bio smješten u radničkom kupatilu gdje su bili viđeniji ljudi iz P.. Nakon saslušanja sproveden je na pistu gdje je proveo oko 15 dana i na pisti je vidio optuženog Žerić Ismeta koji se družio sa B. E. i drugima. Dok se je nalazio na pisti, brat optuženog Žerića se ljutio na Ismeta, jer se je optuženi javljao kako dobrovoljac kad je neko od stražara tražio za iznošenje mrtvih logoraša i drugo. Nije vidio da li je optuženi Žerić tukao logoraše, a kakav je odnos optuženi imao sa stražarima, ne zna, ali je vidio da od stražara dobiva kruh i pivo. Poznato mu je da je optuženi prije rata dosta pio. Svjedok K. I. naveo je da je dana 31.05.1992.godine zajedno sa ostalim mještanima iz sela D. P. otjeran u logor O. gdje je ostao izvjesno vrijeme pa je prebačen u logor K. u kojem je prema njegovom mišljenju bilo smješteno oko 2.000 logoraša. U grupi gdje se on nalazio bio je i optuženi Žerić sa svojom dvojicom braće. U logoru O. ostao je oko 2,5

mjeseca i nalazio se u jednoj hali. Tvrdi da su srpski stražari tukli logoraše, a jedna grupa logoraša među kojima je bio i optuženi, bila je zadužena za oduzimanje vrijednih stvari od logoraša. Ovi logoraši koji su ih pretresali i oduzimali vrijedne stvari, a među kojima je bio i optuženi Žerić, po njegovom mišljenju su to morali raditi. Nije zapazio da je Žerić tukao logoraše. Ovaj svjedok navodi da je optuženi Žerić nakon jedno mjesec dana iz logora K. prebačen u logor O. i šta se je u tom logoru dešavalo nije mu poznato ali zna da su braća optuženog ostala u logoru K.. Svjedok B. A. iskazao je da je i on zajedno sa mještanima dana, 31.05.1992.godine otjeran u logor O., a iz logora O. je prebačen u logor K.. Nakon što je proveo 10 dana ponovo je vraćen u logor O. i kada se vratio u logor O. bio je smješten u zgradi u kojoj su se nalazila kupatila. Nakon saslušanja je prebačen na pistu. Na pisti su susreo i sa optuženim. Nije mu poznato da li je optuženi surađivao sa četnicima – stražarima, ali zna da je prodavao cigarete i keks te je uzimao novac od logoraša i logorašima kupovao cigarete i keks. Nije poznavao braću M., a zapazio je optuženog na pisti koji je bio vrlo pokretljiv prao je auta stražarima, dobivao kruh i pivo. Optuženog Žerića poznaje kao labilnu ličnost još od prije rata. Posebno je potvrdio da je i sam brat optuženog Žerića se ljutio na Ismeta što je lakomislen i javlja se dobrovoljno kada su to tražili stražari. Vidio je jednom prilikom kako optuženi sprovodi 5 do 6 logoraša i nosi palicu u ruci. Svjedok C. S. iskazao je da optuženog Žerića poznaje još od prije rata. Navodi da je otjeran u logor 21.05.1992.godine i da optuženog Žerića nije sreo na pisti niti u logoru O.. Nakon što je on bio prebačen u hangar, tu je se sreo sa optuženim Žerićem, ali se sa njim nije družio. Nadalje tvrdi da su četnici – stražari davali logorašima palice kako bi ih tim palicama logoraši tukli logoraše i vidio je i optuženog Žerića da tuče logoraše sa palicom. Nije poznavao braću M..

Sud je cijenio iskaze saslušanih svjedoka, pa je njihove iskaze ocijenio kao tačne i vjerodostojne jer iskazi svjedoka ničim nisu dovedeni u sumnju, a oni su djelomično potvrđeni i samim priznanjem optuženog izuzev iskaza M.S.. Saslušani svjedoci nemaju nikakvog razloga da neosnovano teret optuženog Žerića i po mišljenju ovoga suda i svjedok M.S. koji ranije nije poznavao optuženog Žerića i sa kojim nikada nije bio u sukobu, nema razloga da neosnovano tereti optuženog. Naprotiv, sud je došao do zaključka da je ovaj svjedok svoj iskaz dao detaljno i da je iskazao samo ono što je faktički vidio ne dodajući i ne oduzimajući ništa što bi više teretilo optuženog Žerića. Prigovor optuženog u pogledu iskaza ovih svjedoka je neosnovan te je faktički uperen na izbjegavanje ili pak ublažavanje svoje odgovornosti.

Sud nalazi da se u radnjama optuženog stiču sva obilježja krivičnog djela – ratni zločin protiv civilnog stanovništva jer je u periodu od maja do kraja avgusta 1992.godine protivno odredbi čl. 3. st. 1. t. a) i c) Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata i Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima u logoru jer je kao logoraš stupio u kontakt sa Ž., D. i stražarom zvanim „D.“ i pristao na saradnju protiv bošnjačkog civilnog stanovništva zatvorenog u logoru, nosio plavi mantil, slobodno se kretao po logoru, tukao M. R. ušicama sjekire po leđima, a zatim ispucao u istog dva metka i lišio ga života, u večernjim satima M. S. i druge logoraše tjerao da jedan drugog šamaraju, logoraše je udarao hidrauličnim crijevom i gumenom palicom, od istih uzimao prstenje, lančice i druge vrijedne stvari i na taj način nečovječno postupao protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. st. 1. KZ SFRJ preuzet kao Zakon R BiH te da je ovo djelo učinio sa umišljajem, a na ovakav zaključak suda upućuje nalaz i mišljenje kao i zaključak vještaka ljekara neuropsihijatra.

Pri donošenju odluke o kazni sud je vodio računa o općim pravima o odmjeravanju kazne iz čl. 41. KZ SFRJ preuzet kao Zakon R BiH, uzimajući u obzir okolnosti koje utječu da kazna bude manja ili veća, pa je sud od olakšavajućih okolnosti optuženom uzeo da do sada nije osuđivan, da je oženjen, da je otac petoro djece, djelomično priznanje, protek vremena od

izvršenja krivičnog djela te okolnosti pod kojim je djelo učinio, dok od otežavajućih okolnosti nije našao ni jedne, ali je vodio računa da izrečena kazna treba da utječe ne samo na optuženog nego i na druga lica koja su sklona vršenju krivičnih djela – generalna prevencija, pa je ovaj sud imajući u vidu odredbu čl. 5. i 33. KZ.

Na osnovu čl. 98. st. 4. ZKP-a, sud je optuženog Žerić Ismeta oslobodio plaćanja troškova krivičnog postupka jer bi plaćanje troškova dovelo u pitanje izdržavanje optuženog i lica koja je on dužan po zakonu izdržavati.

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je
Žalba vrhovnom sudu federacije
BiH Sarajevo u roku od 8 dana
Po prijemu pismenog otpravka.

Žalba se ulaže putem ovoga
suda u 2 primjerka.

PREDSJEDNIK VIJEĆA:

Hakija Mulabegović